

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	10
KOONDKASUMIARUANNE	10
FINANTSSEISUNDI ARUANNE	11
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	12
RAHAVOOGUDE ARUANNE	13
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	14
Lisa 1. Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused	14
Lisa 2. Riskid ja riskijuhtimine	24
Lisa 3. Tulud kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest	40
Lisa 4. Investeeringute tulu, neto	40
Lisa 5. Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest	41
Lisa 6. Kulud	42
Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	42
Lisa 8. Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	43
Lisa 9. Finantsinvesteeringud	44
Lisa 10. Materiaalne põhivara	49
Lisa 11. Kohustised kindlustustegevusest	50
Lisa 12. Viitvõlad ja ettemakstud tulud	50
Lisa 13. Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad	51
Lisa 14. Ettevõtte tulumaks	54
Lisa 15. Investeering tütarettevõttesse	56
Lisa 16. Omakapital	57
Lisa 17. Kasutusrent	58
Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega	58
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	61
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	65
ALLKIRJAD 2018. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE	66

TEGEVUSARUANNE

Organisatsioon

If P&C Insurance AS (edaspidi „ettevõtte“ või „If“) kuulub täielikult Põhjamaade juhtivasse kahjukindlustusgruppi If P&C Insurance Holding Ltd (publ), mille omanik on Helsingi börsil noteeritud Soome ettevõtte Sampo plc. Lisaks on Sampo grupp ka Nordea pangagrupi ja Taani suuruselt teise kahjukindlustusettevõtte Topdanmark suuraksionär ning elukindlustusettevõtte Mandatum Life ainuaksionär.

If on pakkunud kahjukindlustust Baltimaade turul nii era- kui ka äriklientidele alates 1992. aastast. Ifil on Baltimaades ligikaudu 280 000 klienti. Eestis on ettevõtte oma valdkonna turuliider. Tooted hõlmavad vara-, vastutus-, sõiduki-, mere-, transpordi- ning õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustust.

Ettevõtte on registreeritud Eestis ning tegutseb filiaalide kaudu ka Lätis ja Leedus. Ettevõtte praegune struktuur võimaldab tõhusat tegevust ja kahjukäsitlust kogu Balti regioonis. Osad äriüksused on kolme riigi ülesed.

Ettevõtte struktuur

Viie aasta olulised finantsnäitajad

Tuhandetes eurodes	2018	2017	2016	2015	2014
Kogutud kindlustusmaksed, bruto	162 666	138 750	130 781	133 200	122 574
Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest	142 859	132 618	130 729	126 545	118 647
Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest	88 469	84 406	83 716	75 433	66 947
Tegevuskulud ¹	36 511	34 023	34 041	33 862	36 218
Tehniline tulem ²	17 879	14 190	12 971	17 250	15 482
Puhaskasum	19 103	15 454	13 589	19 926	17 016
Kombineeritud suhtarv ³	87,5%	89,3%	90,1%	86,4%	87,0%
Kulu suhtarv ⁴	25,6%	25,6%	26,1%	26,8%	30,5%
Kahju suhtarv ⁵	61,9%	63,7%	64,0%	59,6%	56,5%
Finantsinvesteeringud	274 731	271 960	244 971	235 574	223 279
Investeeringute tootlus ⁶	-0,2%	0,8%	1,4%	1,1%	2,3%
Varad kokku	344 818	302 911	275 508	265 144	245 166
Omakapital	160 587	147 382	135 528	126 757	113 598

FINANSTNÄITAJATE VALEMID:

¹ Tegevuskulud	Kindlustuslepingute sõlmimis- ja administratiivkulud kokku (+) edasikindlustuse komisjonitasu ja muu tulu
² Tehniline tulem	Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest (-) esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest (-) tegevuskulud
³ Kombineeritud suhtarv	Kulu suhtarv + kahju suhtarv
⁴ Kulu suhtarv	Tegevuskulud Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest
⁵ Kahju suhtarv	Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest
⁶ Investeeringute tootlus	Tulu investeeringutest (-) investeeringute kulud (+) muus koondkasumis kajastatud õiglase väärtuse muutus Finantsinvesteeringute kaalutud keskmine maht aruandeperioodil

Majandustegevuse tulemused

TULEMUSED

Tehniline tulem kasvas 2017. aasta 14,2 miljonilt eurolt 17,9 miljoni euroni ning kombineeritud suhtarv paranes, langes 87,5%-ni (2017: 89,3%).

KOGUTUD KINDLUSTUSMAKSED

Kogutud kindlustusmaksed (bruto) kasvasid kõikides riikides kokku 23,9 miljoni euro võrra, 2017. aasta 138,8 miljonilt eurolt 162,7 miljoni euroni.

Kindlustusmaksete suurenemist toetasid Balti riikide jätkuv majanduskasv ja kahjunõuetega seotud kulude kasvu katmiseks ette võetud kindlustusmaksemäärade korrigeerimine (eelkõige sõidukitega seotud kindlustusliikides). Oma panuse andsid ka atraktiivsed, hea toote-, teenuse- ja hinnakombinatsiooniga kindlustuspakkumised.

KAHJUNÕUDED JA TEGEVUSKULUD

Kahjunõuetega seotud kulud, sh kahjukäsitluskulud, suurenesid pisut, tõustes 2017. aasta 84,4 miljonilt eurolt 88,5 miljoni euroni, ent kahju suhtarv paranes, langes tasemele 61,9% (2017: 63,7%). Tulemust toetasid sagedamini esinevate kahjunõuete madalamad kulud, soodne ilm ja asjaolu, et suuremaid ilmasündmusi ei esinenud. Positiivset mõju avaldas ka kvaliteetse kindlustustegevuse ja hoolsa riskihindamise järjekindel tähtsustamine.

Pidev efektiivsuse kasv ja range kulude kontroll, mida toetasid protsesside ja kliendisuhtluse digitaliseerimine ja automatiseerimine, aitasid hoida kulu suhtarvu tasemel 25,6% (2017: 25,6%). Tegevuskulud (v.a kahju-käsitluskulud) kasvasid 2017. aasta 34,0 miljonilt eurolt 36,5 miljoni euroni.

INVESTEERIMISTULEMUSED

Finantsinvesteeringute väärtus 31. detsembri 2018 seisuga oli 274,7 miljonit eurot.

Varahalduse tulem (kõiki turuväärtuste muutuste mõjusid arvesse võttes) langes 2017. aasta 1,96 miljonilt eurolt -0,68 miljoni euroni ning investeeringute tootlus oli -0,2% (2017. aastal 0,8%). Kasumis kajastati investeeringute tulu netosummas 2,12 miljonit eurot (2017. aastal 1,76 miljonit eurot) ja muus koondkasumis kajastati kahjum summas -2,80 miljonit eurot (2017. aastal 0,20 miljonit eurot). Investeeringusportfelli varade kaalutud keskmine krediitireiting Standard & Poor'si reitingute alusel oli 31. detsembri 2018 seisuga BBB+ (31. detsember 2017: BBB+).

2018. aastal investeeringute portfellis tehtud muudatuste tulemusel pikenes fikseeritud tootlusega portfelli kestus 2017. aasta 2,1 aastalt 2,6 aastani.

PUHASKASUM JA MAKSUD

2018. aasta maksujärgne puhaskasum oli 19,1 miljonit eurot (2017. aastal 15,5 miljonit eurot). Aruandeperioodi maksukulud moodustasid 0,89 miljonit eurot (2017. aastal 0,50 miljonit eurot).

Riskijuhtimine

Risk on Ifi äritegevuse ja -keskkonna oluline ja lahutamatu osa. Kvaliteetne riskijuhtimissüsteem võimaldab juhtida äritegevust efektiivselt ja tagada stabiilsed tulemused.

Riskijuhtimise eesmärk on luua Ifi omanikele väärtust ettevõtte pikaajalise maksevõime tagamise ja ootamatu finantskahju riski maandamise kaudu ning anda ettevõtte äriotsuste tegijatele sisend, mis arvestab otsuste mõju riskidele ja kapitalile. See eeldab riskide nõuetekohast tuvastamist ja jälgimist. Riske, riskipositsioone ja riskijuhtimist on kirjeldatud lisas 2.

If koostab ja avalikustab igal aastal põhjaliku solventsuse ja finantsseisundi aruande, mis on avalikkusele kättesaadav ettevõtte veebilehel www.if.ee.

Töötajad

31. detsembri 2018 seisuga oli täiskohaga töötajate arv 566 (2017. aastal 573). Tööjõukulud olid 2018. aastal 22,5 miljonit eurot, mis on 2,0 miljonit eurot rohkem kui eelmisel aastal.

Ifi tulemused sõltuvad sellest, kui hästi toimib ettevõtte kliendisuhetus. Seetõttu on klientidele pühendunud, professionaalsed ja pädevad töötajad ettevõtte jaoks äärmiselt olulised.

Kindlustusturgu iseloomustab kiire areng, millele annab hoogu digitaliseerimine ja kliendivajaduste pidev muutumine. Seega peetakse Ifis oluliseks seda, et töötajate oskused ja teadmised oleksid ajakohased ning et neid järjekindlalt täiendataks. Arengu- ja õppimisvõimalused suurendavad motivatsiooni ja lojaalsust ning aitavad Ifil uusi andekaid töötajaid leida.

Lisaks kompetentsi arendamisele tähtsustab If töötajate heaolu ja püüab luua kõigi jaoks head töökeskkonda. See tähendab muuhulgas sisukaid tööülesandeid, head juhtimisstiili, väheste tasanditega organisatsioonistruktuuri, meeskonnaüritusi ja muid hüvesid.

Regulaarselt läbiviidavad töötajate rahulolu-uuringud kinnitavad, et eespool kirjeldatud tegevused on ennast õigustanud, sest üldine rahulolu on kõrge.

Väljavaated

Kindlustusmaksete kasvu peaks 2019. aastal jätkuvalt toetama positiivne majanduskasv, kuid kahjunõuetega seotud kulude kasvutempo jääb ilmselt samuti suhteliselt kõrgeks.

Viimaste aastate turu konsolideerumise järel jätkub konkurentsikeskkonna stabiliseerumine, mis peaks järgnevatel aastatel parandama kindlustussektori finantsdistipliini.

Majandustegevus

If pani 2018. aastal kõige enam rõhku digitaalteenuste täiustamisele. Uue reisikindlustustoote eduka turule toomise järel 2017. aasta lõpus hakkas If pakkuma uue veebisüsteemi kaudu sõiduki-, kodu- ja lemmiklooma-kindlustust Lätis ja Leedus. Ettevõtte uuendas ka reisikindlustust ja lisas sellele Balti regiooni jaoks uudse rendiauto omavastutuse kaitse.

Märkimist väärib digivaldkonnas ka uus, tervisekindlustuse klientide jaoks mõeldud mobiilirakendus, mida If hakkas pakkuma Lätis. Selle abil saavad kliendid esitada kuludokumente, vaadata, mis tervishoiuteenuseid katab nende kindlustuspoliis ja kontrollida oma kahjunõuete ajalugu. Rakendus asendab ka Ifi tervise-kindlustuse plastikkaarti. Rakenduse pakutavat väärtust tunnustati mais toimunud Euroopa digi-identiteedi ja pilveteenuste konverentsil European Identity & Cloud Conference, kus rakendus pälvis parima tarbija identiteediprojekti auhinna.

2018. aastal tõi If Eestis turule kaks uut olulist toodet. 2018. aasta alguses hakati äriklientidele pakkuma tervise-kindlustusteenust, mis võimaldab ettevõtetel parandada oma töötajate heaolu ja pakkuda atraktiivsemat hüvede paketti. Teises kvartalis hakati pakkuma uut sõidukikindlustustoodet Superkasko Lux. See toode pakub klientidele tavapärasest laiemat kaskokindlustuskaitset, sh kaitset tehnilise rikke riski vastu, autosse jäetud asjade kindlustust, täiendavat abi välismaal juhtuvate õnnetuste korral ja palju muud. Ifi pakutav Superkasko Lux on praegu ilmselt kõige laiemat kindlustuskaitsega kaskokindlustustoode siinsel turul.

Lisaks digitaliseerimisele oli 2018. aastal jätkuvalt Ifi fookuses ning ühtlasi strateegiliseks eesmärgiks kliendi rahulolu. Üheks peamiseks klientidega seotud algatuseks oli eraldi kliendikogemus- ja arendusosakonna rajamine. Osakond vastutab klientide tagasiside käitlemise ja klientidega seotud protsesside täiustamise eest. Ühised pingutused ja tegevused klientide rahulolu valdkonnas kergitasid Ifi soovitusindeksit (NPS) Balti riikides 2017. aastaga võrreldes 5,7 punkti võrra tasemele +67. Tulemus saadi enam kui 30 000 kliendi 2018. aasta tagasiside põhjal.

Selleks et hoida ja suurendada oma konkurentsieelist, püüab If lisaks eespool toodule muuta oma tegevust järjest efektiivsemaks. 2018. aastal kehtestati uus, pidevat arengut soosiv kultuur ning kõiki töötajaid kutsuti üles pakkuma ideid, kuidas muuta Ifi äritegevust paremaks ja teenuseid klientide jaoks sujuvamaks. Töötajad tegid 258 ettepanekut, millest 104 viidi ellu.

Ifi töötajate ühiste pingutuste tulemused kajastuvad väga heades majandustulemustes, mis omakorda võimaldavad teha täiendavaid investeringuid digitaliseerimisse, uutesse toodetesse ja teenustesse ning klientide ja töötajate rahulolu suurendamisse. If on uhke selle üle, et ta on Balti kahjukindlustusturul kõige tugevama kapitalipositsiooniga kindlustusandja, sest see võimaldab pakkuda klientidele ja teistele huvigruppidele täiendavat turvatunnet.

If mõistab, kui oluline on kaitsta inimõigusi, tõkestada korruptsiooni ja arvestada oma tegevuse sotsiaalseid ja keskkonnakaitselisi aspekte. Seetõttu on If kehtestanud muu hulgas järgmised poliitikad ja juhendid: eetikakoodeks, käitumisjuhend, huvide konfliktide vältimise poliitika, sobivuse ja nõuetekohasuse hindamise suunised Balti riikides ning konkurentsivõuetele vastavuse poliitika ja keskkonnakaitselise poliitika.

Kasutatud arvestuspõhimõtted

Ettevõtte 2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Euroopa Liidu poolt heaks kiidetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS).

Raamatupidamise aastaaruanne sisaldab andmeid Eesti ettevõtte ja selle filiaalide kohta.

Heinar Olak
juhatuse liige

Artur Praun
juhatuse liige

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Koondkasumiaruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2018	2017
TULU KINDLUSTUSMAKSETEST, NETONA EDASIKINDLUSTUSEST			
Tulu kindlustusmaksetest, bruto		145 783	135 292
Edasikindlustuse osa tulus kindlustusmaksetest		-2 924	-2 674
KOKKU	3	142 859	132 618
MUU TULU			
Investeeringute tulu, neto	4	2 119	1 761
Edasikindlustuse komisjonitasu ja muud tulud		308	276
KOKKU		2 427	2 037
TULUD KOKKU		145 286	134 655
ESINENUD KAHJUNÕUDED, NETONA EDASIKINDLUSTUSEST			
Esinenud kahjunõuded, bruto		-88 825	-87 104
Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes		356	2 698
KOKKU	5	-88 469	-84 406
KULUD			
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud		-23 298	-21 879
Administratiivkulud		-13 520	-12 419
KOKKU	6	-36 818	-34 298
KULUD JA KAHJUNÕUDED KOKKU		-125 287	-118 704
MAKSUEELNE KASUM			
TULUMAKS	14	-895	-498
ARUANDEPERIOODI PUHASKASUM		19 104	15 453
MUU KOONDKASUM, MIDA VÕIB TULEVIKUS LIIGITADA KASUMIKS VÕI KAHJUMIKS:			
Müügivalmis finantsvarade väärtuse muutus	4	-2 799	201
KOKKU		-2 799	201
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM KOKKU		16 305	15 654

Lehekülgedel 14-60 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused

1. ETTEVÕTE JA SELLE TEGEVUS

Kindlustusselts If P&C Insurance AS (registrikood: 10100168), asukohaga Lõõtsa 8a, Tallinn (Eesti Vabariik), koosneb Eesti üksusest ning selle filiaalidest Lätis ja Leedus (edaspidi „ettevõtte“).

If P&C Insurance AS-i põhitegevus on kahjukindlustusteenuste osutamine. Ettevõtte peamisi tegevusvaldkondi kirjeldatakse tegevusaruandes.

Ettevõtte raamatupidamise aruanne 31. detsembril 2018 lõppenud aasta kohta kiideti avaldamiseks heaks juhatuse 21. veebruaril 2019 tehtud otsuse alusel.

2. KOOSTAMISE ALUSED

If P&C Insurance AS-i 2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ning rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (IFRIC) välja antud tõlgendustega, mille on vastu võtnud Euroopa Liit. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse printsiipi kasutades. Erandiks on teatud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglasel väärtusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes ja kõik summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole märgitud teisiti.

Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt kinnitab juhatuse koostatud ja nõukogu heaks kiidetud majandusaasta aruande, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäridel on õigus jätta juhatuse koostatud ja nõukogu heaks kiidetud majandusaasta aruanne heaks kiitmata ning nõuda uue aruande koostamist.

Kuigi ettevõtte moodustab koos oma tütarettevõtte Support Services AS-iga konsolideerimisgrupi, otsustas ettevõtte vastavalt IFRS 10 paragrahvile 4 mitte koostada konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ning koostada ainult konsolideerimata raamatupidamise aastaaruande. Ettevõtte on If P&C Insurance Holding Ltd (publ) ainuomanduses olev tütarettevõtte, kelle emaettevõtte koostab EL-i poolt vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) vastava konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis on avalikult kättesaadav. Emaettevõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on avalikustatud veebilehel www.sampo.com alajaotuses *Annual report*.

Raamatupidamise aastaaruandes on esitatud andmed Eesti kindlustusettevõtte ning tema Läti ja Leedu filiaalide kohta. Filiaalid on ettevõtte nimel teenuste osutamiseks loodud äriüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik ja selle tegevusest tulenevate kohustuste eest vastutab ettevõtte. Filiaalid kasutavad olulises osas samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutab ettevõtte. Kõik Eesti majandusüksuse, Läti filiaali ja Leedu filiaali omavahelised saldod ja tehingud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritakse täies ulatuses.

3. MUUDATUSED ARVESTUSPÕHIMÕTETES JA AVALIKUSTAMISES

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et ettevõtte kasutab järjepidevalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi. Arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõuavad uued või muudetud rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS) ja nende tõlgendused või kui uus raamatupidamis põhimõtte ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest.

4. HINNANGUTE, EELDUSTE JA OTSUSTE KASUTAMINE

Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Need hinnangud ja eeldused mõjutavad nii aruandekuupäeval kajastatud varade ja kohustiste kui ka aruandeaasta tulude ja kulude suurust. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui ka konkreetsed faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest märkimisväärselt erineda.

KINDLUSTUSLEPINGUTEST TULENEVATE KOHUSTISTE HINDAMINE

Hinnanguid kasutatakse nii aruandekuupäeva seisuga toimunud ja teatatud kahjude eraldise moodustamisel kui ka toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise arvestamisel. Ajavahemik, mille jooksul kahjunõuete lõplikud kulud tekivad, võib olla pikk. Kõikide äriiinide puhul sisaldab kahjunõuete eraldis toimunud, kuid teatamata kahjude eraldist. Tulevikus tekkivate kahjunõuete eraldise prognoosimisel võetakse aluseks eelmistel perioodidel tegelikult tekkinud kahjunõuded. Igal aruande kuupäeval hinnatakse eelmistel perioodidel tehtud kahjunõuete eraldiste hinnangud ümber ning tekkinud muutused kajastatakse kasumis või kahjumis. Kindlustuse kahjunõuete eraldisi ei muudeta otseselt vastavalt raha väärtuse kõikumistele ajas.

Täiendav informatsioon kindlustustehniliste eraldiste kohta on avalikustatud lisa 13 „Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad“.

5. OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

A) TÜTARETTEVÕTTE KAJASTAMINE EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA ARUANNETES

Investeering tütaretevõttesse on kajastatud emaettevõtte konsolideerimata raamatupidamise aruandes soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest tulenev allahindlus (kui allahindlusi on tehtud). See tähendab, et investeering võetakse esmalt arvele soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstud tasu õiglase väärtus, ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse languse test, mille eesmärgiks on hinnata, kas investeeringu kaetav väärtus (õiglase väärtus miinus müügiikulutused või kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem) on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, tehakse juhul, kui on märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud.

B) VÄLISVALUUTAS FIKSEERITUD TEHINGUD

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Välisvaluutatehingud arvestatakse ümber eurodesse Euroopa Keskpannga vahetuskursside alusel.

C) KINDLUSTUSLEPINGUD

Standardi IFRS 4 kohaselt tuleb kindlustuslepingud liigitada kindlustus- ja investeerimislepinguteks, sõltuvalt sellest, kas lepinguga kaasneb märkimisväärne kindlustusriski üleandmine. Kindlustusleping on leping, mille alusel kindlustusandja võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tuleviku sündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju. Ettevõtte sõlmib klientidega lühiajalisi kindlustuslepinguid, milles on põhiliste riskidena kaetud varaga seotud kahju ja vara hävimine, isiku vastutus või lühiajalised tervisekahjud.

Kõik ettevõtte poolt sõlmitud lepingud liigituvad kindlustuslepinguteks standardi IFRS 4 mõistes.

D) TULU KAJASTAMINE

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kogutud kindlustusmaksed

Kindlustusmaks on tasu, mille kindlustusandja saab kindlustusvõtjalt riski üleandmise eest. Kogutud kindlustusmaksed kajastatakse koondkasumiaruandes alates hetkest, mil kindlustuslepingus fikseeritud kindlustusperiood algab. Ka siis, kui lepingus kokkulepitud kindlustusmaks jaguneb mitmeks osamaksuks, kajastatakse kogu kindlustusmaks kindlustusperioodi alguses. Ettemakstud kindlustusmaksed (maksed, mis laekuvad enne kindlustusperioodi algust), ei kajastata kogutud kindlustusmaksena, vaid kohustistena kindlustusvõtjate ees. Kindlustusmaksetega seotud nõudeid (nõudeid kindlustusvõtjate vastu) kajastatakse samal hetkel, kui kogutud kindlustusmaksed. 2018. aastal hakkas ettevõtte kõigis Balti riikides kajastama kogutud kindlustusmaksed samade põhimõtete kohaselt ja aruandeperioodil ei tuvastatud kindlustusmaksete tulu kajastamisel mingeid olulisi erinevusi.

Tulu kindlustusmaksetest

Tuluna kindlustusmaksetest kajastatakse seda osa kogutud kindlustusmaksetest, mis on seotud aruandeperioodiga. Seda osa kogutud kindlustusmaksetest, mis on seotud aruandeperioodile järgnevate perioodidega, kajastatakse finantsseisundi aruandes ettemakstud kindlustusmaksete eraldises. Ettemakstud kindlustusmaksete eraldises kajastatava summa arvutamiseks jaotatakse kogutud kindlustusmaksed kindlustuslepingus fikseeritud kindlustusperioodile.

Edasikindlustuse komisjonitasu

Edasikindlustuse komisjonitasuna kajastatakse edasikindlustusandjatelt edasikindlustuslepingu alusel saadud komisjonitasu.

Intressi- ja dividenditulu

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

E) KULUD

Ettevõtte kulud liigitatakse otstarbe alusel järgmiselt.

- Kindlustuslepingute sõlmimiskulud sisaldavad otseseid ja kaudseid kulusid, mis tulenevad kindlustuslepingute sõlmimisest. Kindlustuslepingute sõlmimise otsesed kulud on näiteks komisjonitasud vahendajatele ja kindlustusdokumentide vormistamisega seotud kulud ning kaudsed kulud on näiteks reklaamikulud ning taotluste läbivaatamise ja poliiside väljastamisega seotud administratiivkulud.
- Kahjukäsitluskulud sisaldavad kahjukäsitlusega kaudselt seotud administratiivkulusid. Kahjukäsitluskulud sisaldavad kindlustusandja vastavaid kulusid, sealhulgas kahjukäsitlusega seotud töötajate palkasid, sotsiaalmaksu kulusid ja administratiivkulusid.
- Administratiivkulud sisaldavad kindlustustegevusega seotud kulusid, mis ei ole sõlmimis- või kahjukäsitluskulud.

Kahjukäsitluskulusid kajastatakse koondkasumiaruandes esinenud kahjunõuete koosseisus.

Kindlustuslepingute sõlmimiskulusid on korrigeeritud kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute muutusega netona edasikindlustusest.

F) RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Raha ja raha ekvivalendid sisaldavad panga arvelduskontodel olevat raha ning üleöödeposiite.

Rahavoogude aruande koostamiseks on kasutatud otsest meetodit.

G) FINANTSVARAD

Esmane kajastamine ja mõõtmine

Esmasel kajastamisel liigitatakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- finantsvarad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi (finantsvarad, mida hoitakse kauplemiseesmärgil või mis liigitati sellesse kategooriasse esmasel arvelevõtmisel);
- laenud ja nõuded (hoiused, nõuded klientide vastu ja muud nõuded);
- lunastamistähtajani hoitavad investeeringud (finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid ja millel on kindlad või kindlaksmääratavad maksed ning kindlad lunastamistähtajad, tingimusel, et ettevõtte kavatses ja on suuteline hoidma neid varasid lunastamistähtajani);
- müügivalmis finantsvarad (kõik muud finantsvarad, mis on määratletud müügivalmis varadeks või mida ei ole liigitatud ühtegi teise kategooriasse).

Finantsvarasid kajastatakse algselt õiglasest väärtuses, millele selliste investeeringute puhul, mida ei ole kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi, lisatakse otseselt seotud tehingukulud. Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi olid kauplemiseesmärgil soetatud varad v.a hoiusesertifikaadid, mida kajastati esmasest arvelevõtmisest alates õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi.

Ettevõttes on tähtajalised hoiused liigitatud laenudeks ja nõueteks.

Aruande- ja võrdlusperioodil ei liigitanud ettevõtte ühtegi finantsvara lunastamistähtajani hoitavaks investeeringuks. Tuletisinstrumente ettevõttel ei olnud.

Finantsvarade ostu või müüki, mille korral tuleb vara üle anda turu eeskirjade või levinud tava alusel kehtestatud aja jooksul (tehing toimub tavapärasel tingimustel), kajastatakse tehingupäeval, st kuupäeval, mil ettevõtte võtab kohustuse vara osta või müüa.

Edasine mõõtmine

Finantsvarade edasine mõõtmine sõltub nende liigitusest ja toimub järgmiselt:

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi on varad, mida hoitakse kauplemiseks, ja hoiusesertifikaadid, mis liigitatakse sellesse kategooriasse esmasel arvelevõtmisel.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatud investeeringud peavad vastama järgmistele tingimustele:

- varad on osa ettevõtte hallatavast finantsvarast ja nende tootlust hinnatakse õiglase väärtuse alusel kooskõlas dokumenteeritud riskijuhtimis- või investeerimisstrateegiaga.

Selliseid investeeringuid kajastatakse algselt õiglasest väärtuses. Algse kajastamise järel hinnatakse need aruandekuupäeval ümber õiglasest väärtusesse. Õiglase väärtuse muutumisest või vara võõrandamisest tulenevaid kasumeid ja kahjumeid koos kaasnevate intressituludega kajastatakse koondkasumiaruandes real „Investeeringute tulu, neto“.

Ettevõtte hindab oma finantsvarasid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi (kauplemiseks hoitavad) siis, kui nende lähiajal müümise kavatsus on endiselt asjakohane. Kui ettevõtte ei saa nende finantsvaradega kaubelda turu passiivsuse tõttu ja juhtkonna kavatsus müüa need lähitulevikus muutub oluliselt, võib ettevõtte otsustada, et ei liigita uusi finantsvarasid, mida ta on omandanud, kategooriasse „õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi“. See ei mõjuta finantsvarasid, mis liigitati kategooriasse „õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi“ esmasel arvelevõtmisel.

Noteeritud väärtpaperite õiglase väärtus põhineb väärtpaperi pakkumishinnal aruandekuupäeval. Kui finantsinstrumendi turg ei ole aktiivne või instrument ei ole noteeritud, määratakse õiglase väärtus kindlaks üldtunnustatud hindamismeetodite alusel.

Müügivalmis finantsvarad

Sellesse kategooriasse kuuluvad sellised võlakirjad, mida kavatakse hoida määramata aja jooksul ja mida võib müüa likviidsusvajaduste täitmiseks või turutingimuste muutumisele reageerimiseks.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse müügivalmis finantsvarasid õiglases väärtuses ja nende realiseerimata kasumeid ja kahjumeid muus koondkasumis ning õiglase väärtuse reservis (omakapitalis). Kui kindlustusandjal on rohkem kui üks investeering samasse väärtpaperisse, kajastatakse investeeringute võõrandamist FIFO-meetodil (eeldatakse, et esimesena soetatud kogus realiseeritakse esimesena). Müügivalmis investeeringutelt teenitud intressi kajastatakse intressituluna sisemise intressimäära alusel. Kui vara kajastamine lõpetatakse, kajastatakse sellelt kogunenud kasum või kahjum koondkasumiaruandes real „Investeeringute tulu, neto“. Kui vara väärtus loetakse langenuks, kajastatakse sellelt kogunenud kahjum kasumis või kahjumis ning eemaldatakse õiglase väärtuse reservist.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul ja mida ettevõttel ei ole kavas kohe või lähiajal müüa. Laenud ja nõuded kajastatakse algselt soetusmaksumuses, milleks on nende eest makstud tasu õiglase väärtus, sh vara soetamisega otseselt seotud tehingukulud.

Edaspidi kajastatakse laene ja nõudeid nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõiki soetamisega seotud hinnaalandeid või -lisandeid ning tehinguga otseselt seotud kulusid perioodidel kuni vara lunastamistähtjani.

Intressituluid laenudelt, nõuetelt ja hoiustelt kajastatakse koondkasumiaruandes real „Investeeringute tulu, neto“.

Nõudeid klientide vastu, edasikindlustusega seotud ja muid nõudeid kajastatakse nimiväärtuses nende tekkimisel (tehingu kuupäeval) ja esmase kajastamise järel soetusmaksumuses, millest on lahutatud väärtuse langus. Nõudeid hinnatakse individuaalselt.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või finantsvara osa või sarnaste finantsvarade grupi osa) kajastamine lõpetatakse, kui

- õigus saada varalt rahavooge on lõppenud;
- või
- ettevõttel säilib õigus saada varalt rahavooge, aga ta on võtnud kohustuse maksta saadud rahavood täies mahus ja olulise viivitusega kolmandale isikule vahenduskokkuleppe alusel ning kui:
  - ettevõtte on andnud üle sisuliselt kõik varaga omandiga seotud riskid ja hüved
- või
- ettevõtte ei ole üle andnud ega tal ei säili sisuliselt kõiki vara omandiga seotud riske ja hüvesid, kuid ta on andnud üle kontrolli vara üle.

Kui ettevõtte ei ole sisuliselt kõiki üleantud vara omandiga seotud riske ja hüvesid üle andnud ega säilitanud ning tal säilib kontroll vara üle, kajastatakse üleantud vara ulatuses, milles ettevõtte on varaga jätkuvalt seotud.

Kui jätkuv seotus tuleneb üleantud vara garanteerimisest, kajastatakse seda kas üleantud vara algses raamatupidamisväärtuses või maksimaalse tasu summas, mille ettevõtte võib olla kohustatud tagasi maksma, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Sellisel juhul kajastab ettevõtte ka kaasnevat kohustist. Üleantud vara ja kaasneva kohustise kajastamisel võetakse arvesse ettevõttele jäänud õigusi ja kohustusi.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtte hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara, välja arvatud finantsvara, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi, väärtus võib olla langenud. Finantsvara väärtus on langenud ja väärtuse langusest on tekkinud kahjum, kui väärtuse languse kohta on objektiivseid tõendeid ühe või mitme kahjumit põhjustava sündmuse tagajärjel, mis leidsid aset pärast vara esmast kajastamist, ning kui sellise sündmuse mõju finantsvara hinnanguliste tulevastele rahavoogudele on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid näiteks siis, kui emitent või võlgnik on olulistes finantsraskustes, mis viivad maksejõuetuseni ning hinnanguni, et emitent või võlgnik ei ole ilmselt võimeline täitma oma kohustusi ettevõtte ees.

Kui leidub objektiivseid tõendeid korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse kohta, mõõdetakse kahjumit vara raamatupidamisväärtuse ja algse sisemise intressimääraga diskonteeritud hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena. Erinevust kajastatakse kasumis või kahjumis väärtuse langusest tuleneva kahjumina. Väärtuse langust hinnatakse iga vara puhul eraldi.

Äritegevusega seotud finantsvarade väärtuse langus kajastatakse koondkasumiaruandes real „Administratiivkulude“ ja investeerimistegevusega seotud finantsvarade väärtuse langust rea „Investeeringute tulu, neto“ vähendusena.

Kui väärtuse langusest tuleneva kahjumi summa järgmisel perioodil väheneb ja vähenemist on võimalik objektiivselt seostada pärast väärtuse languse kajastamist toimunud sündmusega (näiteks siis, kui maksevõlgnevused tasutakse), siis tühistatakse kasumis või kahjumis eelnevalt kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjum.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade puhul hindab ettevõtte esmalt, kas esineb objektiivseid tõendeid väärtuse languse kohta; eraldiseisvalt olulisi finantsvarasid hinnatakse individuaalselt ja finantsvarasid, mis ei ole eraldiseisvalt olulised, hinnatakse koos. Kui ettevõtte otsustab, et individuaalselt hinnatud finantsvara väärtuse languse kohta ei ole objektiivseid tõendeid, lisab ettevõtte selle vara sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade gruppi ja hindab nende väärtuse langust grupipõhiselt. Varasid, mille väärtuse langust hinnatakse individuaalselt ning mille kohta kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum või jätkatakse väärtuse langusest tuleneva kahjumi kajastamist, ei lisata varagrupidesse, mille võimalikku väärtuse langust hinnatakse grupipõhiselt.

Müügivalmis finantsinvesteeringud

Müügivalmis finantsinvesteeringute puhul hindab ettevõtte igal aruandekuupäeval, kas leidub objektiivseid tõendeid selle kohta, et investeeringu või investeeringute grupi väärtus on langenud.

Võlainstrumentide puhul, mis on liigitatud müügivalmiks, hinnatakse väärtuse langust samade kriteeriumide alusel nagu korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade puhul. Väärtuse langusest tuleneva kahjumina kajastatakse aga kumulatiivne kahjum, milleks on erinevus finantsinvesteeringu korrigeeritud soetusmaksumuse ja antud hetke õiglase väärtuse vahel, millest on maha arvatud sama investeeringu eelnevalt kasumis või kahjumis kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjum.

Tulevaste perioodide intressitulu arvestatakse vara vähendatud raamatupidamisväärtuselt sama intressimäär alusel, mida kasutati tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks väärtuse langusest tuleneva kahjumi mõõtmisel.

Intressitulu kajastatakse finantstulu osana. Kui võlainstrumendi õiglase väärtus järgmisel aastal suureneb ja seda suurenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast seda, kui väärtuse langusest tulenev kahjum kajastati, siis tühistatakse väärtuse langusest tulenev kahjum kasumi või kahjumi kaudu.

G) MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalse põhivarana kajastatakse varasid, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (sh tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks selle tööseisundisse ja asukohta.

Pärast arvelevõtmist kajastatakse materiaalsel põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara hinnatakse alla selle kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest: kas õiglase väärtus miinus müügiikulud või kasutusväärtus), kui see on madalam vara raamatupidamisväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, tehakse siis, kui on märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna koondkasumiaruandes ridadel „Kindlustuslepingute sõlmimiskulud“, „Kahjukäsitluskulud“ ja „Administratiivkulud“ sõltuvalt nende otstarbest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas leidub märke, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid märke on, leitakse vara kaetav väärtus ning vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi kulu vähendusena, mil tühistamine aset leidis.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse, kui vara liigitatakse müügi valmis põhivaraks või eemaldatakse kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse finantsseisundi aruandes nii soetusmaksumust kui ka akumulieeritud kulumit seni, kuni vara on kasutusest lõplikult eemaldatud.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (s.o soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Erandina ei amortiseerita maad ja kunstiteoseid. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara kasulikust elueast, järgmiselt:

- ehitised	50 aastat,
- arvutitehnika	3 aastat,
- transpordivahendid	5 aastat,
- masinad ja seadmed	5-6 aastat,
- kontorimööbel ja -inventar	5-6 aastat.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varana ning neile määratakse eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Ettevõtte rakendab alates 2019. aastast standardit IFRS 16. See tähendab muuhulgas seda, et ettevõtte kajastab varana standardi rakendusalaasse jäävatest olulistest rendilepingutest tulenevate kasutusõiguste väärtust. Soetusmaksumuseks on summa, mis võrdub fikseeritud rendimaksete ja teatud lepingukohaste muutuvate rendimaksete nüüdisväärtusega, mida diskonteeritakse hinnangulise alternatiivse intressimääraga. Kulumit arvestatakse vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Kui aruandekuupäeval on märke sellest, et ettevõttele kuuluva või ettevõtte poolt kasutusõiguse alusel kasutatava materiaalse põhivara raamatupidamisväärtus võib olla kõrgem kui selle kaetav väärtus, siis hinnatakse vara kaetavat väärtust. Kaetav väärtus on kas vara neto realiseerimisväärtus või kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem. Kui määratud kaetav väärtus on madalam, kui raamatupidamisväärtus, siis vähendatakse vara raamatupidamisväärtust selle kaetava väärtuseni. Kui hiljem ilmneb, et kaetav väärtus on kõrgem, võib varem kajastatud allahindluse tühistada.

I) FINANTSKOHUSTISED

Finantskohustised võetakse arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest makstud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tehingukuludid võetakse arvesse sisemise intressimäära arvutamisel ning need kantakse kuludesse finantskohustise tähtaja jooksul. Finantskohustistega kaasnevad kulutused (sh intressikulud) kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustis on tasutud, tühistatud või aegunud.

J) SÖLMIMISVÄLJAMINEKUTE KAPITALISEERIMINE

Sõlmimisväljaminekud, mis on otseselt seotud järgmisesse perioodi ülekantavate kindlustusmaksetega, kajastatakse finantsseisundi aruandes kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekutena. Otsesed sõlmimisväljaminekud kapitaliseeritakse ettemakstud kindlustusmaksete eraldise ja kogutud kindlustusmaksete suhte alusel. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute hulka kuuluvad ainult kindlustuslepingute otsesed sõlmimiskulud, näiteks komisjonitasud vahendajatele.

K) ETTEMAKSTUD KINDLUSTUSMAKSETE ERALDIS

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis moodustatakse tulevaste kahjude ja tegevuskulude katteks, mis kindlustuslepingu kehtivusperioodil võivad tekkida.

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis arvestatakse iga lepingu kohta eraldi, lepingu aruandekuupäeva-järgse kehtivusperioodi ja kogu kehtivusperioodi suhte alusel.

Kui kindlustusmaksed on ettevõtte hinnangul eeldatavate kahjunõuete kulu ja tegevuskulude katmiseks ebapiisavad, kajastatakse lisaks ettemakstud kindlustusmaksete eraldisele möödumata riskide eraldis.

L) RAHULDAMATA NÕUETE ERALDIS

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse toimunud, kuid hüvitamata kahjude, sealhulgas toimunud, kuid teatamata kahjude katteks. Toimunud, kuid hüvitamata juhtumite kahjukäsitluskulude katteks moodustatakse rahuldamata nõuete eraldise koosseisus ka kahjukäsitluskulude eraldis.

Rahuldamata nõuete eraldise arvutamiseks kasutatakse nii iga nõude eraldi hindamise meetodit (suuremad teatatud kahjud) kui ka statistilisi meetodeid (väiksemad teatatud kahjud; toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis). Rahuldamata nõuete eraldist ei diskonteerita, v.a kohustusliku liikluskindlustuse pensionid, mis diskonteeritakse nende nüüdisväärtusesse, kasutades 1,0% (2017. aastal 0,75%) diskontomäära.

M) EDASIKINDLUSTUS

Edasikindlustuse peamiseks lepinguvormideks on mitteproportsionaalne (excess of loss) ja proportsionaalne edasikindlustus. Lepingud sõlmitakse üldjuhul üheks aastaks. Edasikindlustuse katet ostetakse tavapärase kindlustuse käigus, et riskide maandamisega minimeerida potentsiaalset netokahjumit. Kõikide edasikindlustuslepingute alusel antakse üle oluline osa kindlustusriskist.

Edasikindlustuse varad koosnevad edasikindlustatud kindlustuskohustistest. Edasikindlustajate osa ettemakstud kindlustusmaksete eraldises ja rahuldamata nõuete eraldises on kajastatud kooskõlas edasikindlustuslepingutega.

Edasikindlustuse varade allahindlused kajastatakse kasumis või kahjumis.

N) RENDIARVESTUS

Kapitalirendina käsitatakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Ettevõtte olid aruandeperioodil ja võrdlusperioodil ainult kasutusrendi lepingud.

Makstud kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna. Ettevõtte olid aruandeperioodil ja võrdlusperioodil kapitalirendilepingute alusel väljarenditud või rendile võetud varasid ei olnud.

O) ETTEVÕTTE TULUMAKS

Ettevõtte arvestab tulumaksukulu kooskõlas standardiga IAS 12 „Tulumaks“, mille kohaselt arvestatakse nii tasumisele kuuluvat (aruandeperioodi) kui ka edasilükkunud tulumaksu.

Iga üksuse tasumisele kuuluvat tulumaksu arvestatakse eraldi, vastavalt selle riigi maksuseadustele, kus üksus tegutseb. Ettevõtte välismaiste filiaalide tulu maksustatakse nende asukohariigi seaduste kohaselt. Eestis on ettevõtte tulumaksumäär 20% (2017: 20%) ja seda tuleb tasuda ainult sellelt tulult, mida filiaalides ei ole maksustatud ja ainult siis, kui kasumit jaotatakse (dividende makstakse).

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse ettevõtte tulumaksukuluna koondkasumiaruandes samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse. Suurim võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on esitatud lisan 16.

Alates 1. jaanuarist 2018 makstakse Lätis ettevõtte tulumaksu ainult jaotatavatelt dividendidelt ja äritegevusega mitteseotud kuludelt. Seisuga 31. detsember 2018 oli Läti filiaal oma aruandeperioodi kasumi Eesti ettevõttesse kandnud ja seetõttu kajastati Läti filiaali ettevõtte tulumaksukulu ja -kohustist, rakendades maksumäära 20% (2017: 15%).

Leedus arvestatakse nii tasumisele kuuluvat kui ka edasilükkunud tulumaksu. Edasilükkunud tulumaks, mis on tekkinud ajutistest erinevustest raamatupidamises kajastatud summade ja neile vastavate tegelikult maksustatud summade vahel, kajastatakse ettevõtte raamatupidamise aruandes. Kui majandusüksusel on koondkasumiaruandes kajastatavat aruandeperioodi tulu, mis kuulub maksustamisele mingil hilisemal perioodil, siis kajastab majandusüksus nii edasilükkunud tulumaksu kulu kui ka selle vastava edasilükkunud tulumaksu kohustise. Samamoodi arvestatakse edasilükkunud tulumaksu tulu ja kajastatakse sellele vastavat edasilükkunud tulumaksu vara kuludelt, mida saab maksustamisel maha arvata alles järgmistel perioodidel. Edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi esitatakse netosummas, kui nad on seotud sama maksuhalduriga ja neid võib saldeerida. Leedu filiaali ettevõtte tulumaksumäär on 15% (2017: 15%).

Aruandeperioodi ja edasilükkunud tulumaksu summad on avalikustatud lisan 14.

P) ARUANDEKUUPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnid aruandekuupäeva 31. detsember 2018 ja aruande koostamise kuupäeva 21. veebruar 2019 vahel, kuid mis on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

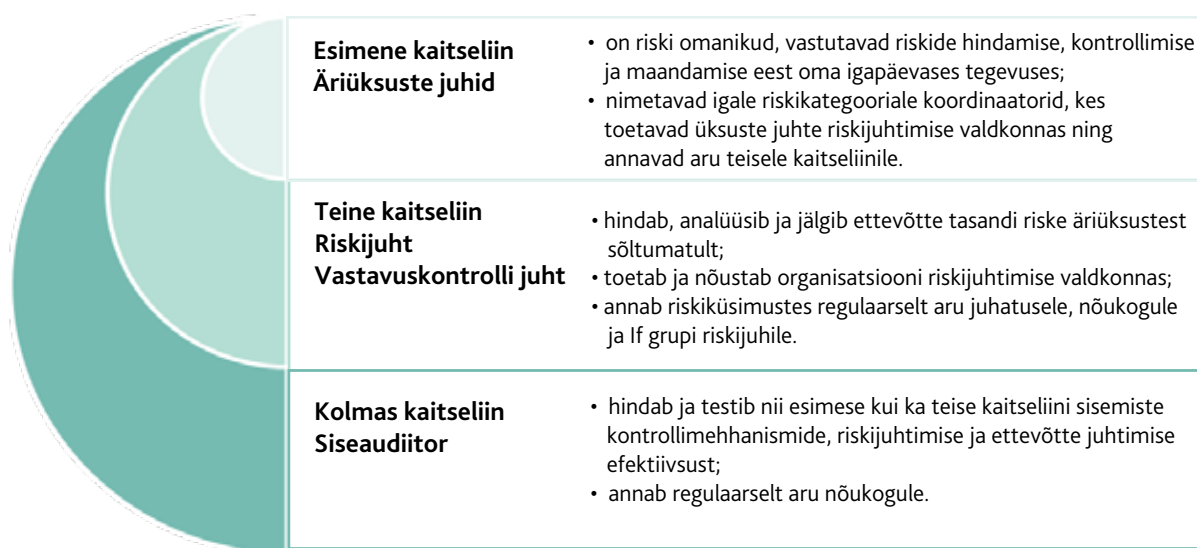
Lisa 2. Riskid ja riskijuhtimine

1. RISKIJUHTIMISSÜSTEEM

Risk on ettevõtte äritegevuse ja tegevuskeskkonna oluline ja loomulik osa. Ettevõtte tõhusa toimimise ja stabiilsete tulemuste üheks eelduseks on kvaliteetne riskijuhtimine. Riskijuhtimissüsteemi eesmärkideks on tagada ettevõtte pikaajaline maksevõime, vähendada ootamatute finantskahjude mõju ning anda otsustajatele piisavalt teavet ettevõtte riskide ja kapitalivajaduse kohta, luues sellega lisaväärtust ettevõtte huvitatud osapooltele. Ettevõtte riskivalmiduse raamistikus on määratletud missuguseid ja kui suuri riske ettevõtte on nõus oma eesmärkide saavutamiseks võtma.

Ettevõtte riskijuhtimissüsteem hõlmab strateegiaid, protsesse ja aruandlust, mis on vajalikud selleks, et tagada ettevõtet ohustavate riskide pidev tuvastamine, mõõtmine, jälgimine, juhtimine ja aruandlus. Riskijuhtimissüsteem on osa suuremast sisekontrollisüsteemist ja see aitab tagada, et kõik riskid on juhitud. Selle tõhusaks rakendamiseks kasutatakse kolme kaitseliini põhimõtet, mis lähtub COSO¹ metoodikast (joonis 1).

Joonis 1. Kolme kaitseliini põhimõte

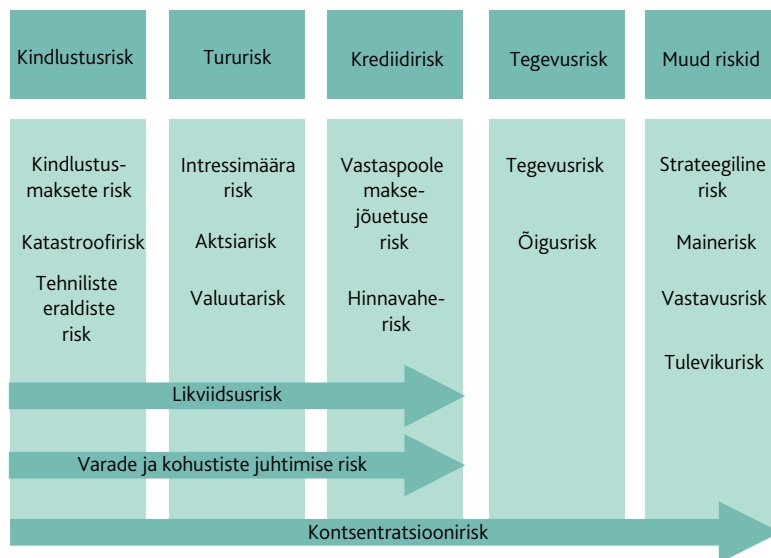

Ettevõtte riskijuhtimissüsteemis käsitletavat peamised riski kategooriad on kindlustus-, turu-, krediidi- ja tegevusrisk ning muud riskid (joonis 2).

¹ Treadway Komisjoni Sponsororganisatsioonide Komitee (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)

Joonis 2. Riskijuhtimissüsteemis määratletud riskid

Nõukogu on kinnitanud iga riski kategooria jaoks poliitika, mis seavad piirangud ja selged piirmäärad selleks, et tagada, et ettevõtte riskiprofil vastab ettevõtte riskivalmidusele ning kapitaliseerituse tasemele.

Riskijuhtimisstrateegia

Ettevõtte riskijuhtimisstrateegia moodustab osa ettevõtte juhtimispõhimõtetest.

Riskijuhtimisstrateegia eesmärk on:

- tagada ettevõttes usaldusväärne riskikultuur;
- tagada finantsseisundit ja kapitali mõjutavate riskide tuvastamine, hindamine, juhtimine, jälgimine ja aruandlus;
- tagada, et kindlustustegevuse riskitase kajastub hinnakujunduses;
- tagada piisav pikaajaline investeerimistulu vastavalt seatud riskivalmiduse piirmääradele;
- tagada, et riskipuhvid kapitali ja prognoositava kasumlikkuse kujul on äritegevuse ja turukeskkonnaga kaasnevate riskide jaoks piisavad;
- piirata majandusnäitajate kõikumist;
- tagada ettevõtte hea maine ning klientide ja teiste huvitatud osapoolte usaldus lfi vastu.
- tagada äritegevuse tõhusus, turvalisus ja jätkusuutlikkus.

Ettevõtte riskijuhtimisstrateegia kehtestab nõukogu ja see on kooskõlas lfi grupi riskijuhtimisstrateegiaga.

Joonis 3. Riskijuhtimisprotsess

Riskijuhtimisprotsess koosneb viiest peamisest tegevusest: riskide tuvastamine, riskide hindamine ja mõõtmine, riskide maandamine, riskide jälgimine ja aruandlus (joonis 3). Lisaks viiakse vähemalt kord aastas läbi oma riskide ja maksevõime hindamine (ORSA), mis on osa ettevõtte riskijuhtimissüsteemist. Kolme aasta äriplaani põhjal analüüsitakse riskiprofiili ja kapitali omavahelisi seoseid ning hinnatakse erinevate riskistsenaariumite mõju ettevõtte riskiprofiilile ja kapitalivajadusele. Oma riskide ja maksevõime hindamise (ORSA) peamisteks eesmärkideks on tagada ettevõtte püsiv maksevõime ning äritegevuse vastavus nõukogu poolt kehtestatud riskivalmidusele.

2. TEHINGUD JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETEGA

Juhatuse liikmetele maksti 2018. aastal tasusid koos sotsiaalmaksuga kogusummas 1 284 tuhat eurot (2017: 1 061 tuhat eurot). Aruandeperioodil juhatuse liikmetele lahkumishüviti ei makstud (2017: 0 eurot). Vastavalt juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutele makstakse lepingu lõpetamisel lahkumishüvitist kuni 12 kuu ulatuses. Nõukogu liikmetele 2017. ja 2018. aastal tasu ei makstud. Juhatuse liikmetega on aruandeperioodil sõlmitud kindlustuslepinguid summas 10 tuhat eurot (2017: 10 tuhat eurot).

Juhatuse esimehe ja teiste juhatuse liikmete töötasu koosnes aruandeperioodil fikseeritud põhitasust, tulemustasust ja osalusest pikaajalises boonusprogrammis. Juhatuse esimehele ja teistele juhatuse liikmetele makstava tulemustasu osakaal ei ületa 30% põhitasust. Iga-aastase tulemustasu maksmise aluseks on ettevõtte ja If grupi majandustulemused ning isiklike tööalaste eesmärkide täitmine. Märkimisväärne osa teenitud tulemustasust makstakse välja mitte varem kui kolme aasta pärast. Pikaajalise boonusprogrammi alusel makstavad tulemustasud sõltuvad Sampo plc aktsia hinna liikumisest, If grupi kindlustustegevuse marginaalist ja Sampo grupi riskiga korrigeeritud kapitali tootlusest (RORAC).

3. MUUD TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA TEISTE KONTSERNI KUULUVATE ETTEVÕTETEGA

3.1. Ettevõttel on sõlmitud edasikindlustuse lepingud ettevõttega If P&C Insurance Ltd (publ)

Tuhandetes eurodes	Arvestatud edasi-kindlustuse preemiad		Saadud hüvitised ja komisjonitasud	
	2018	2017	2018	2017
If P&C Insurance Ltd (publ)	1 779	1 693	25	16

Nimetatud tehingutest seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2017 on ettevõttel järgmised nõuded ja kohustised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded		
If P&C Insurance Ltd (publ)	4	4
Kohustised		
If P&C Insurance Ltd (publ)	683	626

3.2. Seotud ettevõtetele on müüdnud teenused ja neilt on ostetud teenused:

Tuhandetes eurodes	Ostetud teenused		Müüdnud teenused	
	2018	2017	2018	2017
Mandatum Life Insurance Baltic SE	-	-	17	17
Nordea Grupi ettevõtted	439	333	752	622
If P&C Insurance Ltd (publ)	34	73	235	521
Sampo plc	564	522	-	-
If IT Services A/S	467	419	-	-
Support Services AS	-	-	-	97
Kokku	1 504	1 347	1 004	1 257

Nimetatud tehingutest seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2017 on ettevõttel järgmised nõuded ja kohustised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded		
Nordea Grupi ettevõtted	89	79
If P&C Insurance Ltd (publ)	-	13
Kokku	89	92
Kohustised		
Mandatum Life Insurance Baltic SE	-	2
Nordea Grupi ettevõtted	18	59
Sampo plc	146	135
If P&C Insurance Ltd (publ)	25	2
Kokku	189	198

3.3. Ettevõte on soetanud finantsvarasid ja saanud investeerimistulu järgmistelt seotud ettevõtetelt:

Tuhandetes eurodes	31.12.2018	31.12.2017
Finantsvarad		
Nordea Grupi ettevõtted	-	22 400
Tuhandetes eurodes	2018	2017
Tulu/kulu investeringutest		
Nordea Grupi ettevõtted	3	7

ALLKIRJAD 2018. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

If P&C Insurance AS-i juhatus on koostanud 2018. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Allkirjad:

Heinar Olak	juhatuse liige		<u>21.02.</u> 2019
Artur Praun	juhatuse liige		<u>21.02.</u> 2019